

Fredagen den 20 Februari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Föredrogos och bordlades för andra gången Konstitutions-Utskottets Utlåtanden N:is 1 och 2.

§ 2.

Förekomm till behandling Stats-Utskottets Memorial:

N:o 9, angående öfverlemnande till Särskilda Utskottet af en motion rörande skogsväsendet; och

N:o 10, angående öfverlemnande till bemälda Utskott af ytterligare fyra motioner, likaledes i frågor rörande skogsväsendet;

och blefvo Utskottets i dessa Memorial gjorda hemställanden, hvartefter annat af Kammaren bifallna.

§ 3.

Föredrogos dernäst, men blefvo ånyo bordlagda:

Banko-Utskottets Memorial N:o 2; samt

Lag-Utskottets Utlåtanden N:is 6 och 7.

§ 4.

Skedde föredragning af Lag-Utskottets Memorial N:o 8, med framställning om öfverlemnande till det af Riksdagen beslutade Särskilda Utskott för behandling af frågor rörande förbättrad skogshushållning m. m. af åtskilliga redan till Lag-Utskottet hänvisade motioner.

Herr Liss Olof Larsson anförde: Jag kan för min del icke biträda den åsigt, att alla dessa motioner tillhöra Särskilda Utskottets behandling. Bland dem förekommer nemligen en, väckt af Herr Danielsson, hvilken motion åsyftar ändring i gällande författning om stängselskyldighet, och hvilken, såvidt jag kan inse, icke står i något samband med frågan om skogshushållningen. Herr Danielsson har föreslagit det till-

lägg till stängselförfattningen, att, ifall kronan med sin mark möter enskildes egor, kronan skall vara skyldig deltaga i stängseln uti egoskilnaden. Detta lär väl icke beröra de till Särskilda Utskottets behandling hörande ämnen. Man skulle väl kunna anmärka, att, om Herr Danielssons motion återförvisas till Lag-Utskottet, både detta och Särskilda Utskottet komme att handlägga ärenden, som afse förändringar i stängselförordningen. Men denna omständighet torde vara af föga vikt, då Kammaren redan beträdd en sådan väg, ty förhållandet är alldeles det samma med väckta frågor om ändring i skiftesstadgan. Flera motioner af sådant innehåll äro redan af Kammaren remitterade till Lag-Utskottet, utan hinder deraf att Herr Malmbergs motion angående skogsväsendet, hvilken äfven innefattar hemställan om ändring i skiftesstadgan, blifvit i sin helhet hänvisad till Särskilda Utskottet. Vid remissen af denna motion yrkade jag visserligen, att den del deraf, som berör skiftesstadgan, skulle utbrytas och hänvisas till Lag-Utskottet, men detta yrkande vann icke Kammarens bifall. Och likväl finnas bland de skiftesstadgan rörande frågor, som hänvisats till Lag-Utskottet, sådana — till exempel angående uteslutande afrösningsjord — som, så vidt jag förstår, måste ega åtminstone mera samband med frågorna om skogsväsendet, än Herr Danielssons förut omnämnda motion eger. Jag yrkar således, att Herr Danielssons motion må återlemnas till Lag-Utskottet, hvaremot jag hemställer om bifall till Lag-Utskottets utlåtande i öfrigt.

Herr Danielsson: Jag har också förgäfvets sökt efter orsaken, hvarför denna motion blifvit af Lag-Utskottet återlemnad till Kammaren i ändamål att den måtte hänvisas till Särskilda Utskottets behandling. Ehuru jag icke kunnat finna något rimligt skäl för denna åtgärd, hade jag icke tänkt yttra mig i frågan, då jag ansåg den föga viktig. Men sedan en annan ledamot af Kammaren bragt frågan på tal, vill jag också nämna några ord derom. Min motion afser endast, att till 7 § i gällande stängselförordning måtte göras det tillägg, att, då kronan af enskild person för skogsplantering inköper dertill tjenlig mark, som gränsar till andra enskild persons egor, denne sistnämnde måtte få samma rätt mot kronan, som han har mot enskild granne, nemligen rätt att fordra kronans deltagande till hälften uti stängseln i egoskilnaden. Som vi veta, innehåller 7 § i stängselförordningen, att, der enskild med egor möter kronans mark, den enskilde helt och hållet saknar stängselvitsord mot kronan. Detta anser jag obilligt betungande för den enskilde; och hela ändamålet med min motion är att vinna en inskränkning i detta helt visst orimliga stadgande. Jag kan icke se, hvad Särskilda Utskottet kan hafva att skaffa med denna fråga, som deremot klarligen tyckes mig tillhöra Lag-Utskottet; och jag instämmer alltså i Herr Liss Olof Larssons yrkande.

Herr vice Talmannen Friherre Åkerhielm: Jag får börja med att tillkännagifva, att jag efter första underrättelsen derom, att Lag-Utskottet ämnade föreslå denna motions öfverflyttande till Särskilda Utskottet, hyste tvekan, huruvida motionens ämne kunde anses sammanhånga med öfriga frågor, hvilka syntes böra af Särskilda Utskottet behandlas. Men sedermera blef min uppmärksamhet fäst dervid, att, på sätt motionären nyss omnämnt, hans förslag endast afser, att kronan måtte få sig ålagd den

nya skyldighet att till hälften deltaga i stängsel uti ny egoskilnad mellan kronomark och enskildes egor, i det fall att kronan komme att göra inköp af enskilds mark för att derå idka skogsskötsel. I betraktande häraf synes mig, att, för vinnande af bifall till motionen, den bör handläggas af det Utskott, som skulle kunna framlägga förslag angående inköp för kronans räkning af enskilde tillhörig, för skogsodling tjenlig mark. Skulle ett sådant förslag bringas å bane, bör helt visst i sammanhang dermed uppmärksamhet fästas vid Herr Danielssons motion. Dessa omständigheter utgöra anledningen, hvarför Särskilda Utskottet, der denna fråga förevarit, trott Herr Danielssons motion böra åtfölja öfriga till Utskottet remitterade förslag.

Medan jag har ordet, ber jag få påpeka, att redan 9:de punkten i Herr Malmbergs motion, hvilken torde få anses såsom hufvudanledningen till Särskilda Utskottets tillsättande, berör stängselförordningen, hvadan det torde vara oundvikligt för Särskilda Utskottet att taga delar af denna förordning under behandling. Redan af detta skäl förefaller mig rättast, att alla motioner rörande stängselförordningen, på sätt också föreslagits, remitteras till Särskilda Utskottet, och jag tror alltså, att Lag-Utskottets föreliggande Memorial ganska väl kan i sin helhet godkännas.

Härmed förklarades öfverläggningen slutad.

Herr Talmannen framställde först propositioner på de yrkanden, som nu i afseende å Herr Danielssons motion N:o 129 särskildt blifvit gjorda, och ansågs propositionen på bifall till Lag-Utskottets hemställan, så vidt den afsåg nämnda motions öfverlemnande till det Särskilda Utskottet, vara med öfvervägande ja besvarad. Dernäst gafs proposition på bifall till samma hemställan, i hvad den rörde öfriga uti Memorialet uppräknade motioner, och då jemväl härtill svarades ja, hade alltså Lag-Utskottets ifrågavarande hemställan i sin helhet af Kammaren bifallits.

§ 5.

Vidare föredrogos och bordlades ånyo Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtanden N:is 2 och 3, (i samlingen N:is 3 och 4).

§ 6.

Till bordläggning anmäldes:

Stats-Utskottets Utlåtanden:

N:o 11, med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition om anvisande af medel för Sveriges deltagande i 1876 års verldsutställning i Filadelfia;

N:o 12, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående upphörande af optionsrätt till arrende af landtstatsboställe, som efter indragning till statsverket för dess räkning för första gången utarrenderas;

N:o 13, angående reglering af utgifterna under Riksstatens Första Hufvudtitel;

N:o 14, angående reglering af utgifterna under Riksstatens Andra Hufvudtitel; och

N:o 15, angående reglering af utgifterna under Riksstatens Tredje Hufvudtitel;

Samma Utskotts Memorial N:o 23, i anledning af Stats-kontorets underdåniga berättelse angående statsverkets spannmålsrörelse, undsättningsfonden och f. d. magasinssifonden;

Lag-Utskottets Utlåtande N:o 9, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående förändradt sätt för offentliggörande i kyrka af allmänna författningar och kungörelser samt enskilda tillkännagifvanden; samt

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 4 (i samlingen N:o 5), med anledning af förslag om reglerande af fattigvårdsförhållandena emellan svenska och norska kommuner till likhet med hvad inom Sverige är gällande, kommuner emellan.

Kammaren beslöt, att dessa nu första gången bordlagda ärenden skulle uppföras främst å föredragningslistan för nästa sammanträde.

§ 7.

Föredrogos och godkändes Riksdagens Kanslis förslag:

Till Riksdagens underdåniga skrifvelse N:o 1, angående val af Justitieombudsman och hans suppleant;

samt till Riksdagens förordnanden:

N:o 2, för Advokatfiskalen m. m. N. A. Fröman att vara Riksdagens Justitie-ombudsman; och

N:o 3, för Revisionssekreteraren m. m. Carl Frithiof Svedelius att vara Riksdagens Justitie-ombudsmans suppleant.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag rörande de i detta sammanträde fattade beslut.

§ 9.

Upplästes och lades till handlingarne ett så lydande sjukbetyg:

Riksdagsmannen Lars Pehrsson i Hjulsta är förtfarande sjuk i reumatisk värk; hvilket betager honom möjligheten att för närvarande inställa sig i Stockholm och deltaga i Riksdagens förhandlingar. Hvilket på aflagd embetsed intygas.

Köping den 14 Februari 1874.

Carl Wennberg.

Lasarets-läkare.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades Herr *Johan Johansson* i Ringshyttan under 14 dagar från och med den 23 dennes, för besörjande af viktiga dels kommunala och dels enskilda angelägenheter, samt Herr *F. F. Mæchel*, äfvenledes under 14 dagar, att räknas från och med den 25 innevarande månad.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

In fidem
H. Husberg.

Lördagen den 21 Februari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 14 i denna månad.

§ 2.

Herr Grefve Posse begärde ordet och anförde: Då jag sist hade ordet inom Kammaren, tillät jag mig yttra såsom min enskilda öfvertygelse, att i det förslag till statsreglering för år 1875, som den ärade Herr Finansministern framlagt, han hade beräknat högst betydliga belopp upplånade medel för bestridande af löpande utgifter, men att någon säker ledning för Kammaren i dess omdöme icke kunde lemnas förr än efter fullbordad utredning af den Kongl. propositionen, hvilken utredning då var börjad inom Stats-Utskottets Riksgälds-afdelning. Denna utredning är nu gjord och såsom resultat deraf äro i Kamrarne utdelade tablåer, som göra statsregleringen lättare öfverskådlig. Det är också med hänvisning till dessa, som jag nu förnyar mitt påstående att betydliga belopp upplånade medel användts för löpande utgifter. Af berörda tablåer finna Herrarne, att den af Herr Finansministern föreslagna upplåningen uppgår för 1875 års statsreglering till 18,080,000 R:dr. Då vi nu se efter, huru stort belopp, som är afsedt för jernvägsbyggnader, så finna vi föreslaget, att dertill användas sammanräknadt 13,530,000 R:dr för byggande